

დაბარება შეიძლება ტფი-
ლისში:
• კერესელიძის სტამბაში.
გულიან, საკუთარ სახელში.

გუთნის-ფეხა

გამოიცემა ორ კვარტალში
ერთხელ თვისი ცისკარზედ
ბელის მომწერთაიუს ერთ
მასეთი, ხოლო სხუათაიუს
ორი მანეთი.

მამულის წაფრონობის და ვაჭრობის გაზეითი.

წელწილი პეორე.

ვაზის გასხვლა.

ამ დავიანებული გასხვლის დრო ადვი-
ლად შეიტკობა: ერთი ორი რქა უნდა
გასხიზოს; თუ წვალი დაიწეებს დენასა,
მაშინ ვერ არ მოსულა დრო გასხვლისა,
თუ არა და დრო არი.

ხან და ხან უინებოც არ იქნება, მა-
გრამ ნეკის კვირტები საკმაოდ არ გამოი-
ღებენ ნაოფსა; ამ შემსხვევაში გრძელ
რქაზედ შეინავენ იმთერ მტკუანსა, რამეთ-
ნიც აკლია ვაზის ღონის მიხედვით და
დანამთენს მოჭკუეთენ თავის დროს, რო-
გორც კითქვამს ზემოთ.

სადაც სუულებათა აქეთ გრძელი რქების
გამეება და ნეებები არ იციან, იქ რასა-

გვირველია ძნელად წახდენს ვაზს ეინვა
და არაფერი სიფროსილე არაბრის საჭიროა.

ესრეთ, მე ურწევ ვენახის მკეთებლებსა,
სადაც მოკლეთ ქსსვლენ ვაზსა, პირველად
რომ გასხვან ვენახი გასაფსუღსე და მე-
ორეთ, თადაციგისათვის შეინახონ ვაზსედ
სელ უსლებლად ერთი ანუ ორი რქა: ამას
ურწევ რადეანაც მე თითონ გამომიცდია
სარგებლობა და ურგებლობა; ჩემის ონკეთ
ესევე გამოუცდიათ ბეჯსა და კარგათ მო-
სდენიათ და ამასთან ძლორენხაში და
ჭეროლტში დანსაბამითან ასე სსვლენ
ვაზსა.

ი. ს.

ღონისძიება, სე რომ ნაყოფს არ იღებდეს.

სოფლებში, მცხოვრებანი, უფრო მომეტებული ნაწილი კახელები, თვითქმის სრულებით არ უჯერებენ. მსწავლულთ ექიმებს, ზირუტეეთ წამლობისათვის ნასწავლთ ჭაქიმებსეჲდ სიმ არას ვიტყვით, იმათი სრულებით არა მიაჩნიათ რა, არც ავი და არც კარგი,--მკითხავენ იქნება უფრო მეტი გავლენა ჭქონდეთ ჩვენ სოფელ მცხოვრებლებსეჲდ. მინამ ამ გვარ მსწავლულ ჭქიმებსა. მე ვნახე ერთი უბრალო ღონისძიება, უნაყოფო სეხილის მესასეპი, კახეთში მდებარეს სალხში, ეს ღონისძიება არის,--სარისძირას სმარება ამ შემთხვევაში. სარის ძირას თელავის და სიღნაღის უეზდში ძრიელ სმართოს მდებალი სალხი, საქონლის წამლობაში, მართლათაც ამ სარისძირასაც არ ისმარებდენ ჩვენი ქართველები, თუ მსწავლულს ჭქიმს ვისმეს ერჩიავა,--რადგანც მკითხავენისაგან ნარჩევი არის და დარიცხული, ამისათვის ასე სმირად სმარებაში შემოსულა. თუ რომ საქონელი გამსდარია, ზანტი, სუსტი, ძალათ სჭამს და სს. მაშინ გულსეჲდ ცოტათი აუცრიან და სარის ძირას მისცემენ ფილთასავით. ათის ღღის განმავლობაში, ის ალაგი დალჭება და იმ ალაგს აუწნდება მაგარი

კომი, მუწუხავით, რომელსაც მსწავლულთაგან მომწოდება გამორჩეულად და ჩირქითაც დასცლიან. მე ჩემის თვლით ეს ოპერაცია არ მინახამს, მაგრამ ანობენ. ვითამც საქონელი ამითი ღონესეჲდ მიღისო და სუქდება კიდევცაო.

ეს მცენარე, ამას კარდა ბაღმაც არის გამოსადევი, ასე რომ ამის სამეალობით, სეხილს ნაყოფი ერთი ორთი კმდეც ირიცხეთ უნდა სმარებოდეს სარისძირა ამ შემთხვევაში: როდესაც სეხილს რამდენსამე წელიწადს არ გამოაქვს ნაყოფი, მაშინ უთსრიან ძირში მიწასა, გამოაჩენენ ერთერთას ფესოსა, იმ ფესოს კახეუტენ. მიგ გაუყრიან სარის ძირას და მიწას ისევე წააურიან.

მე ვნახე ვაშლის სე, რომელსაცა ნაყოფი არ გამოყოლო რამდენსამე წელიწადს, **1858** წელს, ეს ოპერაცია გაეკეთებინათ და ახლა ეს უნაყოფო სე ძრიელ ბევრს ისხამს უოველს წელაწადს.

ამ წელს, შემოდგომის დროს, კაკლის ხეებს გაუკეთე ეს ოპერაცია და ვნახოთ რა იქნება.

ა. დეიშმანი.

ფუტკრის ნაკებებს რა მოქმედება აქვს სწეულებასეუდ.

იქნება ბევრს ეგუთნოს. ან წავეთ-სოს სადმე, თუ რა სემწეხარო შემთხვევა მოხდება ხოლმე სოკუჯერ ფუტკრის კებინ-საგან, მაგრამ ამ კვარი შემთხვევა პრიულ იშვიათათ მოხდება ხოლმე. მართალია, ფუტკრის კებინს გავთ, რომელიც მკირედ დაუსაბეს ნაკებებს ღლაცს და ტკივილებსაც მოტკრის, ბევრს შესძულდება ეს სელიბა და იტკვის სელი ავიდლოა, მაგრამ ეს იმ კვარი ხელობა არის და იმ კვარი ადვილი მონახელელი და შემოსავალი სე-მაოდ იცინა რომ ძრიელ შეცდომა იქნება, თუ ერთხელ გაცს ამ საქმისათვის სელი მიუყვია, ასე ადვილად დაანებოს თავი.

ერთი ვიდაც, თავის მხარეზედ გამონე-ნილი კაცი, როგორც კარგი მამულიან მმ-რთველი ტურინცენში იტანჯებოდა დიდ ხანს იმ სწეულებით, რომელსაც ვეძახით ქარს (რევატიზმი), ეს ქარი ჭქონდა მელაფის ძვალში ერთხელ მის სინჯავდა სკებსა, რომელიც ეწეო იმის სესიში და, რომელსაცა ძრიელ ეწეობოდა, ამ გასინჯ-ვაში და ხელით მესებამი, როგორღაც გაანსხლდა ერთი ფუტკარი, მიაფრინდა და უებინა თითხედ, რასაკვირველია, რამდე-ნიმე წამის შემდგომს თითი დაუსიედა, -- რამდენიც სიმისენე ემატებოდა, იმდენი

ქარისაგან ტკივილები სუსტდებოდა, ასე რომ შემდგომს ტკივილები სრულებით დაუკარგა. სუიის თვის შემდეგ, ამ სწე-ულებისაგან განთავისუფლებისა, როგორღაც ცაცივდა ეს უმატივეცქულისი მამულის მმართველი და და ქარი კიდევ აე-მალა. მაშინვე მიმართა იმავე ღონის-ძიე-ბასა, მივიდა სკებთან, იმდენი აცოდვილა, რომ რამდენზემე ფუტკრებმა უებინეს, მრ-თელი მელაფი ძრიელ დაუსივდა და რი-დელსაც დაუცხრა, ქარი სრულებით დაკა-რდა. -- იმ რა მოქმედება აქვს ქარებთან სწეულებასეუდ ფუტკრის ნაკებებს.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა .

კავკასიის მამულის მართვის საზოგა-დოების საზიაკების გამოცემაზე 1864 წ.

კავკასიის მამულის მართვის საზოგა-დოების საზიაკები გამოვა 1864 წელს შემდგომის პროგრამით:

- 1) მოაწირობის განკარგულებები, რაც რამ შეესება მამულის მართველს.
- 2) მამულის მოვლის ქურნალების გან-სრულა.
- 3) მამულის მოვლის შესახებ სტატ-ოები.
- 4) რაც რამ გადაწეება მამულის მო-

ულის სასოკადოებაში და სასოკადო შე-
კრებილებაში.

6) განცხადება მამულის მოვლის შესა-
ხები: თესლეულის გასეიდვაზე ბაღეულისა,
ბოტჩეულისა და სს. სახნაჲ სათეს იარა-
ღზე და მაძინებზედ.

უოველს ნუშერში იქნება მსატრობა,
რომლისხმე მცენარისა, ან მაძინისა. ამას
კარდა უოველ ნუშერთან ხელის მოძწერთ
გაუგზავნებათ საგანგებო მცენარის ოქსლე-
ული, მსოლოდ იმ ჰირთ გაუგზავნებათ,
რომელნიც 15 თებერვლამდინ ხელს მოა-
წერენ შანისკებზედ.

შანისკები გამოვა ორ თვეში ერთხელ,
7-დგან 7 დიდი ტანის თაბასამდინ.

ფასი წელიწადში არის საში მანეთი
გაგზავნით, შანისკების მოთხოვნა შეიძ-
ლება; კავკასიის მამულის მოვლის სასო-
კადოების განცხადებითან რომელიცა იმ-
ყოფება ქ. ტფილისში, შარაფოვის სახ-
ლებში, ბუღაღარზედ.

რედაქტორი აგრონომი ნ. სიტოვსკი.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა .

1864 წელსა, აგუთნის-დედისა გავუ-
თი, გამოვა იმავე სახით, რა სახითაც გა-
მოდრიდა ამ ორის წლის განმავლობაში.
გავუთის თანამშრომლები არიან. მამულის

მოვლაში დახლოვნებული აგრონომები და
ვაიმედოვნებთ, დიდს სარგებლობას მისცემს
სკენ მკითხველებს, უმეტესად მებატონეებს.
რომელთათვისაც ეს საგანი შეადგენს უმ-
თავრეს საჭიროებას, ფასი ისევე არის,
რაც აქამდინ იყო. ვინც აცისკარს იბა-
რებს ერთი მანეთი წელიწადში და ვინც არ
იბარებს ორი მანეთი.

«ცისკარის» რედაქციისაგან.

1864 წლითგან ჩუტნი ცვი-
სკარით გამოვა იმავე შიშართულებით და
იმავე თანამშრომლებთ შემწეობით, რა მი-
მართულებითაც გამოდიოდა. ჩუტნი ვერას
ვიტყვიათ შესასებ ჟურნალისა ამის მერს,
რომ სასოკადოებამ სავალოდ დაინახა და
სავალოდ სცნო ღირსება შეიდის წლის ნა-
მუშაჲრისა, მსოლოდ ამას ვითხოვთ, ვი-
საც სურდეს დაბარება «ცისკარისა» დროით
აგრონომ რედაქციასა და თან წარმოადგი-
ნონ ხვედრი ფასი.

